

FRITT LAND

Nr. 21 - 1. årg.

Fredag, 28. april 1944

MEDLIVENHET MED DE BOMBEDE

Etter at de alliertes bombing har fått for stort omfang til å kunne skjules, forsøker nazi-propagandaen systematisk å framstille den som terrorbombing som bare volder sivil skade. I dette ligger det en appell til naturlige menneskelige følelser hos oss som ennå ikke har vennet oss til den "nye tid"s krigsmatoder.

Det kan ha sin interesse å se hva det fra nazistisk hold før krigen ble sagt om bombing av tyske byer. "Archiv der Gesellschaft für Rassenbiologie" - et hovedorgan for den nazistiske "vitenskap" rasebiologi - hadde i sin siste årgang før krigen en artikkel om den mulighet at Tyskland i den kommende krig ville bli angrepet fra luften. Det heter her:

"Det er de tettbefolkede kvarterer som vil lide mest ved bombeangrep. Disse kvarterer er imidlertid bebodd av mennesker som ikke har hatt hell i livet, av samfunnets avfall som samfunnet helst burde vært befridd for. Dessuten vil eksplosjonen av bomrene uunngålig forårsake mange tilfelle av sjeldelig sammenbrudd; og individer med mangelfullt nervesystem vil neppe være i stand til å overleve sjokket. På denne måten vil bombeangrepene hjelpe oss til å oppdage de nervesvake individer og til å fjerne dem fra folkefellesskapet."

Den ruskap som preger denne artikkelen gir ørlig beskjed om hvordan naziene i virkeligheten ser på sine landsmenn.

SKADENE ETTER EKSPLOSJONSULYKKEN I BERGEN
Oslo, torsdag. Det meldes fra Bergen at tallt på 6000 ved eksplosjonskatastrofen i Bergen neppe er så stort som antatt. Tallet 200 som har vært nevnt i flere aviser, var bare en antakelse. Man har hittil funnet 61 lik, men det er umulig å si noe om sluttall. Det er sannsynlig at mange døde fremdeles ligger begravd under ruinhaugene. Overalt graver folk i ruinene etter sine eiendeler. - 185 hus er fullstendig ødelagt og ge andre mer eller mindre hårdt skadet. Hele Nordnes til Nestet er ubebolig og det er skader i hus opp forbi den Nasjonale Scene til telegraf- og postbygningen og mellom Korskirken og domkirken opp mot Skansen. Nykirken med en del beboelseskvarteraler mot Strandkaien er totalt ødelagt. Også strøket langs Ytre Markvei til Nykirkealmenningen og langs Strandkaien til Tollboden har fått en meget hård medfart. Skadene er store på Bergenhus og nesten total på Skoltegrunnskaien. Litt av Tyskebryggen er ødelagt. - Som meldt i avisene har 30 personer av de 2500 sårede mistet synet.

TYSKERNE HAR FORBUDT trykning av krigskarter. Det er ikke tillatt å utgi karter over østfronten, heller ikke å vise hvordan stillingen er i Det fjerne Østen. Alle som har søkt om å få trykke karter i det siste, har fått avslag.

STOPP ARBEIDSTJENESTEN I ÅR!

Hjemmefrontens ledelse har sendt ut en ny kraftig appell om boikott av AT. Det heter i oppropet at det i dag er overhengende fare for at tyskerne vil mobilisere norsk ungdom til tysk krigstjeneste i en eller annen form eller gjøre AT-leirene til krigsfangeleire i tilfelle det kommer til krigshandlinger i Norge. Vi gir her hovedpunktene i oppropet:

I år reiser den norske hjemmefronten seg til åpen kamp mot AT. Ingen møter til sesjon eller tjenerste! Stopp AT i år! Norges folk, slå ring om vår ungdom i denne tiden. Styrk den til å gjøre det den vet er rett, hjelp den når den kommer i fare. Fall ikke unna! Ta den risiko som skal til for å gi hjelp som duger. Her er noen korte råd: 1. Hjelpe unge til å holde sammen. Svik ikke ned tvil og ynk! 2. Hjelpe dem til å lytte etter gode råd. De fins, men ikke alt kan sis åpent idag. Lyt oppmerksamt. 3. Hold tett! Det vriller av angivere, og denne aksjonen er ikke til å prate om. men arbeide fram. 4. La ingen bli uten hjelp som ofrer for den felles sak. Hjelpe med arbeid og husly, med mat og klær. - Forrige gang gjaldt det Ungdomstjenesten, den falt! Også i denne kampen ssirer vi. Slå ring om våre barn og unge. Stå fast. Vær sterk og gjør andre sterke!

DE VIKTIGSTE NYHETERE FRA LONDON ONSDAG.

Tunge amerikanske bombefly angrep Braunschweig i ettermiddag. I matt fortsatte engelskmennene luftangrepene mot Tyskland og tyskokkupert området. Det største angrepet ble utført mot Köln av mosquitofly. Flytrafikken over Kanalen er nå på det nærmeste kontinuerlig og døgnet rundt høres ved kanalkysten den voldsomme duren fra ut og inngående armadaer.

Det blir meldt at tyskerne nå har overtatt kontrollen av Petsamo-området. - I Russland er det stille på frontene bortsett fra området SØ for Lwow. Men den russiske flyvirksomhet øker stadig og en mener at det snart vil bryte løs til lands igjen også. Det er meget som taler for at russernes neste store offensiv vil bli koordinert med den ventede allierte invasjon i vest.

Det avisende svenske svar på den britiske note om at kuleleager-eksperten Sverige-Tyskland må opphøre, er drøftet i Underhuset. Flere representanter har uttalt sin misnøye med sverdet.

En ny sabotasjebølge går over Danmark. Natt til mandag fant det sted ikke mindre enn 22 meget alvorlige sabotasjehandlinger, og følgen var at tyskerne og Schalburg-mennene svarte med kontrasabotasje, som bl.a. gikk ut over de amerikanske filmselskapers kontorer på Vesterbrogade. Tyskerne prøver forgjeves å få lederne av den danske sabotasje til å røpe seg. Tyske soldater i full feltmessig utrustning patruljerer Københavns gater, og de tyske lederne har fått ordre direkte fra Berlin. Mange arrestasjoner er allerede foretatt. All forbindelse til Sverige er avbrutt, men denne forholdsregel mener også å stå i forbindelse med de tyske antiinvasjonsberedelsene i Danmark.

NYHETER FRA LONDON TORSdag ETTERMIDDAG.

Vestfronten. Tunge amerikanske bombefly fortsetter idag offensiven mot tyske mål i nord-Frankrike. Over 1000 britiske bombefly angrep inntatt jernbanemål nær Paris og Essen og Schweinfurt i Tyskland. Bombingen var meget konsentrert og det oppsto store branner i fabrikker i Schweinfurt. Denne by produserte en gang halvparten av Tysklands behov for kulelager. Mosquitos bombet Hamburg og det ble lagt miner i fiendtlig farvann. 29 tunge bombefly og 2 Mosquitos savnes etter nattens operasjoner. Tyskernes jagermotstand var svært liten. - Britiske marinestryke fra et hangarskip angrep igår en tysk konvoi utenfor Bodø. 4 tyske lastebåter og 1 eskortefartøy ble alvorlig rammet. Nærmoren enkheter føreligger ennå ikke.

Ostfronten. De siste meldinger fra østfronten tyder på at den røde arme har gjennomgått virksomheten på alle frontavsnitt i syd. Det russiske makkommunike melder om et nytt vellykket framstøt mellom Lwow og Karpatene i Stanislavov-området der en russisk avdeling har erobret et viktig høydedrag. Angrepet kom fullstendig overraskende på tyskerne. Sjukos tropper har tatt fanger som tilhører den 361. infanteridivisjon fra Danmark og den 100. lettere panserdivisjon fra Albania. Begge disse divisjoner er i all hast overført til østfronten. Betydelige tyske reserver er ført fram for å møte det voksende russiske press mot Lwow. - Konjevs tropper i Bessarabia har avvist et kraftig tysk motangrep. Nesten 1000 tyskere og romenere falt og 1 romensk kompani overga seg. - Fra Sevastopol melder at byen og havnen står i brann etter et voldsomt russisk luftbombardement, som varte nesten uten opphold i 24 timer. 5 tyske transportskip til og 3 eskorteskip er senket mellom Sevastopol og Romania. - I de siste dager er 112 tyske fly skutt ned på østfronten. Times' moskvakorrespondent understreker styrken i den stigende russiske luftoffensiv, som særlig er rettet mot Lwow på midt-fronten og estniske og latviske grønne i N. Nango ting tyder på at luftangrep i en målestokk som man hittil ikke har sett sidestårer til vil gå forut for den neste alminnelige offensiv. - Det polske høykvarter i London melder at den polske underjordiske arme har sprengt jernbanebruene i Przemysl- og Sanoko-områdene og avskåret jernbunnen fra Berlin-Breslau-Krakow til Lwow og Lodz. 2 reparasjonssteg ble også sprengt i luften.

Finnland, er nå faktisk delt i to, idet tyskerne har opprettet en sperrezone mellom N og S Finnland og forbudt en hver reise fra syd til nord uten særlig tillatelse.

Jugoslavia. Jugoslaviske styrker er gått i land på øya Kortsula utenfor Split ved Dalmatiakysten. Igår ble det meldt om en landstigning på den mindre øya Mljet lengre syd. Riskaranc har også gått til offensiv i Syd-Sanjak og inntatt byen Mojkovats. Kampene fortsetter, melder dagens Tito-kommunike.

Italia. Det første italienske krigerskjerding er trådt sammen i Salerno. Det melder om flåteaktivitet i det sydøstre Liguriske Hav mot Corsica og fastlandet. Britiske kyststyrker har senket 4 mindre tyske forsyningsskip uten selv å lide tap. En amerikansk flåteavdeling støttes av fly har skadet 2 fiendtlige destroyere og senket en korvett. Billelands fortsetter artilleripatruljeverksamhet. Vurforhaldene har også innskrenket flyverksamheten til patruljetekter. Det finnes atter. På det nordøstre New Guinea har de allierte ny framgang. Australiske tropper har inntatt det japanske støttepunkt Madang. 600 km lengre vest har allierte tropper tatt 2 flyplasser ved Hollandia og rykker nå fram mot den. Og viktigste. Det er ikke langt før amerikanske styrker som har gjort landgang i området mellom Manang og Hollandia har fått kontakt med hverandre. Det melder således at motstanden vid Aitape er opphört. Flyplassen her er i full drift igjen.

Sverige. Et nytt parti på minst 100 000 'svenske generalstabskarter' er blitt løsset i Oslo fra et skip som kom fra Danmark. De er i målestokken 1 : 100 000 og påtrykt: Nur für Dienstgebrauch. Kartene er av samme art som de som ble beslaglagt i Helsingborg. En mener i Sverige at disse er blitt omlastet av danske saboterer.

Danmark: Det melder fra Stockholm om omfattende tyske troppebevegelser i Danmark. Det tyske flyvåpen og infanteri har fått betydelige forsterkninger og har i all hast fått nye disposisjoner. Panservogner ruller uavbrutt gjennom gatene i København og de større byer, sterkt bevepnede tyske tropper sperrer gatene og foretar visitasjoner og husundersøkelser sammen med gestapo og det forhvette Schalburgkorps. I realiteten er det innført unntakstilstand. Sabotasjehandlingen er stadig, men tyskernes forsök på å framprovoserer ikke opprør er slått feil. 300 danske er arrestert siden tirsdag. Tyskerne truer med å idømme dem dødsstraff hvis sabotasjene ikke opphører, men den fortsetter. Bare siden lørdag er 100 forskjellige sabotasjehandlinger foretatt, hvorav halvparten i København. Blant annet er et tysk maskinverksted i Roskildevej sprengt i luften. Oputakten til den nye utvikling skyldes onsdag da forestillingene plutselig ble avbrutt av flere kinsler. Personhalet ble truet til å visse inn et lite smiende bilde av Hitler hvis tilsynskomst på lærretet varte stormende jubel. Det ble fulgt av en kort men kraftig antisemittisk tale gjennom høytaleset. Den avgjørende kampen mot Tyskland var begynt og alle måtte gjøre sitt. Neste steg var sang folk nasjonalsonen og engelske krigssanger før de skiltes. Mandag ble alle tider lukket av tyskerne. Siden da har det vært stadig ureligheter og til dels blodige sammenstøt. Vaktten ved de tyske kaserner og kværterer er kraftig forsterket. Gestapos høykvarter og flere andre tyske bygninger ligger i bløndende flammelysning. Det er tatt gisler fra alle samfunnsklasser, bevepnede personer blir skutt umiddelbart på gaten og det foreligger et tilfelle da en egenmann som nøktet å rose heil Hitler på gaten, ble skutt. Bare tyske passasjerer far med til land.